VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 29)**

z dnia 19 lipca 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 29)

19 lipca 2016 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Piotrowicza (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– rządowy projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 668).

W posiedzeniu udział wzięli: **Michał Wójcik** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Elżbieta Rączkowska-Martyn** wiceprezes Krajowej Rady Notarialnej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Barbara Orlińska, Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Magdalena Klorek, Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. W porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia mamy rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Bardzo serdecznie witam wszystkich państwa. W szczególności witam pana ministra Michała Wójcika, sekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami. Witam prezesa Krajowej Rady Notarialnej pana Mariusza Białeckiego oraz panią wiceprezes Elżbietę Rączkowską-Martyn. Witam panie i panów posłów. Proszę bardzo, jak sądzę w kwestii formalnej, pani poseł Krystyna Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

W kwestii formalnej. Ja tylko chciałam powiedzieć, że o 10:30 mamy kolejne posiedzenie Komisji, więc uprzedzam, że gdyby przedłużyło się to posiedzenia, to osoby, które są członkami tamtej Komisji, będą musiały wyjść. Chciałam tylko tyle powiedzieć.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję za to przypomnienie. Chciałem państwa poinformować, że jeżeli nie uda nam się rozpatrzyć dzisiejszego porządku posiedzenia do godziny 10:30, to ogłoszę przerwę, żeby członkowie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, będący jednocześnie członkami Komisji Ustawodawczej, mogli wziąć udział w posiedzeniu Komisji Ustawodawczej, a po jego zakończeniu, będziemy kontynuowali to posiedzenie. Wstępnie o tym państwa informuję, ale jeszcze zobaczymy, jak to będzie wyglądać. Stwierdzam, że Komisja dysponuje kworum niezbędnym do prac nad dzisiejszym porządkiem obrad. Co do porządku obrad jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja zaakceptowała zaproponowany porządek obrad. Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy zatem do realizacji porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia. Chcę podkreślić, że pierwsze czytanie odbyło się podczas posiedzenia plenarnego. Zaprezentowano projekt ustawy, były wystąpienia klubowe i była dyskusja. W związku z tym przypominam, że jesteśmy już na pewnym etapie procedowania. Proszę pana ministra Wójcika o przypomnienie projektu ustawy i wyjaśnienie do czego sprowadzają się proponowane dziś zasadnicze rozwiązania. Podkreślam, że jest to rządowy projekt ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, druk nr 668. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Wójcik:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo. Postaram się w skondensowanej formie powiedzieć pewne rzeczy i naprawdę w kilku zdaniach, zwłaszcza że w czasie posiedzenia plenarnego tej dyskusji nie było, bo ten dokument ma przede wszystkim charakter dostosowawczy. Pamiętajmy o tym, że chodzi o implementowanie pewnych rozwiązań rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady. Jego głównym celem jest rozszerzenie zakresu Rejestru Spadkowego na europejskie poświadczenia spadkowe. Przypomnę, że Rejestr Spadkowy był powołany ustawą z lipca 2015 r. i on będzie funkcjonował od 8 września. Jeżeli chodzi o Rejestr Spadkowy, to on pierwotnie nie mógł objąć tych europejskich poświadczeń spadkowych, ponieważ…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę o umożliwienie panu ministrowi prezentacji projektu ustawy.

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

… prace nad ustawą były wówczas w toku. Natomiast w ocenie rządu rozszerzenie Rejestru Spadkowego o europejskie poświadczenia spadkowe jest ze wszech miar dobre. To jest dobre przede wszystkim dla ludzi, dobre dla obrotu, dla pewności obrotu oraz efektywności i z tych względów proponujemy, żeby państwo poparli te nasze propozycje rządowe. Chodzi o możliwość rejestrowania w Rejestrze Spadkowym orzeczeń i czynności notarialnych dotyczących europejskich poświadczeń spadkowych. Jeszcze raz tylko chcę przypomnieć, że ustawa powinna wejść w życie 8 września, więc za kilka tygodni. To jest istota tych wszystkich zmian, one mają funkcję dostosowawczą, co sygnalizowałem w czasie swojego wystąpienia podczas posiedzenia plenarnego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję panu ministrowi. Czy prezes Krajowej Rady Notarialnej chciałby zabrać głos? Jeżeli tak, to bardzo proszę.

Wiceprezes Krajowej Rady Notarialnej Elżbieta Rączkowska-Martyn:

Wiceprezes Elżbieta Rączkowska-Martyn. W pełni popieram to, co powiedział minister Wójcik. Jesteśmy na etapie czynności porządkowych w zakresie Rejestru Spadkowego. Dotychczasowy Rejestr Aktów Poświadczenia Dziedziczenia z dniem 8 września będzie pełnym Rejestrem Spadkowym i dlatego tak ważne są te zmiany o charakterze porządkowym, a w części kosmetycznym. Chodzi o to, żeby Rejestr Spadkowy obejmował komplet rejestrowanych dokumentów, a więc aktów poświadczenia dziedziczenia, dokumentów europejskich oraz postanowień sądowych. Będzie to pełny rejestr, dlatego pozwolę sobie w dalszym toku dyskusji zgłosić jeszcze pewne poprawki. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz zwracam się do pań i panów posłów, czy są pytania do przedstawiciela rządu? Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Jeszcze tylko jedna rzecz. Gdyby pan przewodniczący był łaskaw i oddał głos panu dyrektorowi Tomaszowi Darkowskiemu, ponieważ otrzymaliśmy stanowisko samorządu zawodowego komorników w odniesieniu do tych zmian. Jeżeli to jest możliwe, to pan dyrektor omówiłby to w jednym zdaniu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego w MS Tomasz Darkowski:

Ja tylko chciałem uzupełnić informacją, że Rada Komornicza również popiera przesunięcie wejścia w życie pewnych przepisów, jak również cały ten projekt. To stanowisko zostało przekazane pisemnie i jeżeli Komisja wyrazi taką wolę, to możemy dostarczyć jego kopię.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że projekt ustawy nie budzi większych kontrowersji. Wynika to przynajmniej z faktu, że nikt nie stawia pytań ani nie zabiera głosu w dyskusji. Stawiam wobec tego wniosek o przystąpienie do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja postanowiła przystąpić do szczegółowego rozpatrzenia ustawy. Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy zatem do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy. Czy są uwagi pań i panów posłów do tytułu ustawy? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne. Proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Mam uwagę do tytułu ustawy. Proponowalibyśmy, żeby w tytule wymienić wszystkie nowelizowane ustawy, a więc Kodeks postępowania cywilnego, ustawę – Prawo o notariacie oraz ustawę o zmianie ustawy Kodeks cywilny, ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Z jednej strony zgłoszoną przez nas poprawkę motywujemy praktyką legislacyjną, która polega na wymienianiu do trzech tytułów ustaw w ustawie nowelizującej. Z drugiej strony chcielibyśmy powiedzieć także o §18 zasad techniki prawodawczej, który stanowi, że tytuł ustawy powinien być adekwatny do jej treści. W powiązaniu z §18 należy czytać §96, który statuuje zasadę formułowania tytułu ustawy nowelizującej, dlatego też propozycja jest następująca: Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o notariacie oraz ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Ta ostatnia długa nazwa, to jest ustawa nowelizująca z 10 lipca, która znajduje się w art. 3. Poprawka ma charakter legislacyjny i oczywiście nie wymaga przejęcia przez posłów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko rządu?

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Jest zgoda oczywiście.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jest akceptacja. Dziękuję. Zatem zgodnie z podpowiedzią pana mecenasa, ta kwestia nie wymaga przegłosowania.

Przechodzimy do art. 1 ustawy. Czy są uwagi do art. 1? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Magdalena Klorek:

Panie przewodniczący, w toku analizy projektu mieliśmy wątpliwość, czy system teleinformatyczny, o którym mowa w dodawanym przepisie art. 1142^{7}, jest istotnie systemem teleinformatycznym w rozumieniu Kodeksu postępowania cywilnego. Zgodnie z art. 9 §1 k.p.c., wprowadzonym nowelizacją z dnia 10 lipca 2015 r., systemem teleinformatycznym w rozumieniu Kodeksu postępowania cywilnego jest system teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe. W ocenie Biura system teleinformatyczny, o którym mowa, jest w noweli czy w procedowanym przez państwa projekcie, a więc w art. 1142^{7}, jest to system teleinformatyczny, o którym mowa w ustawie – Prawo o notariacie w art. 95i, a więc o systemie stworzonym przez Krajową Radę Notarialną w celu prowadzenia Rejestru Spadkowego. W trakcie spotkania roboczego uzyskaliśmy potwierdzenie ze strony rządowej, że istotnie nie jest to system, o którym mowa w Kodeksie postępowania cywilnego, ale system teleinformatyczny, o którym mowa w ustawie – Prawo o notariacie. W związku z tym zaistniała potrzeba zmiany proponowanego art. 1142^{7}. Ponieważ jest to zmiana merytoryczna, choć po uzyskaniu opinii wnioskodawców w naszej ocenie jest to zmiana oczywista, wymagałaby ona przejęcia poprawki przez któregoś z posłów, a następnie przyjęcia jej przez Wysoką Komisję. Treść art. 1142^{7} po przyjęciu poprawki byłaby następująca: Postanowienie o wydaniu, sprostowaniu, zmianie lub uchyleniu europejskiego poświadczenia spadkowego albo o zawieszeniu jego skutków oraz postanowienie o zmianie albo uchyleniu tych postanowień sąd niezwłocznie wpisuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 95i § 1 ustawy

z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie. Równocześnie już w tym miejscu sygnalizujemy, panie przewodniczący, że przyjęcie tej poprawki będzie wymagało również dokonania zmiany w art. 679^1 Kodeksu postępowania cywilnego, co zasygnalizujemy, tak jak wspomniałam, przy rozpatrywaniu art. 3 nowelizacji, czyli projektu, nad którym państwo pracują. Poprawka jest przygotowana przez Biuro i jeżeli któryś z panów posłów przejąłby ją, to moglibyśmy nadać tej zmianie takie brzmienie, jak przeczytałam.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo, pani mecenas. Zauważyłem, że z tekstu zaproponowanego przez Biuro Legislacyjne zniknęły wyrazy „do Rejestru Spadkowego". Czy…

Legislator Magdalena Klorek:

Przepraszam, ja tego nie przeczytałam. Istotnie po zacytowanym fragmencie poprawki, która polega na zastąpieniu wyrazów…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem, czyli dodane są potem wyrazy „do Rejestru Spadkowego".

Legislator Magdalena Klorek:

Oczywiście wyrazy „do Rejestru Spadkowego" zostają.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości w tej sprawie?

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Zgadzamy się z tą poprawką, panie przewodniczący, ona ma charakter doprecyzowujący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. W związku z tym przejmuję tę poprawkę jako własną i poddaję ją pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki w brzmieniu zaproponowanym przez Biuro Legislacyjne? (24) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta. Czy są jeszcze jakieś uwagi do art. 1? Skoro nie ma uwag, to przechodzimy do art. 2.

Czy są uwagi do art. 2? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne. Proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, mamy kilka uwag do art. 2, natomiast tak naprawdę dopiero do zmiany trzeciej tego artykułu, więc jeśli można, to chciałbym je w tej chwili przedstawić. Jeśli chodzi o zmianę trzecią w art. 2, to w pierwszej kolejności w zdaniu wstępnym proponujemy przed wyrazem „w rozdziale 3b" dodać wyrazy: w dziale II. Ustawa – Prawo o notariacie ma dwa działy i chodzi oczywiście o dział II, który dotyczy czynności notarialnych. Oczywiście uwaga ta ma charakter redakcyjny.

Natomiast druga uwaga dotyczy zdania drugiego w art. 95y §1. W przedłożeniu rządowym zdanie to brzmi: „Notariusz opatruje wpis kwalifikowanym podpisem elektronicznym". Z uzasadnienia do projektu ustawy wynika, iż przepis posługuje się pojęciem kwalifikowanego podpisu elektronicznego, a nie bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu, zgodnie z terminologią rozporządzenia, w skrócie rzecz ujmując eIDAS, w sprawie identyfikacji elektronicznej i projektowanej ustawy o usługach zaufania, identyfikacji elektronicznej oraz zmianie niektórych ustaw. Mówiąc w skrócie chodzi o to, iż brzmienie art. 95y §1 w przedłożeniu rządowym jest dostosowane do brzmienia projektu ustawy o usługach zaufania, który będzie procedowany na tym posiedzeniu Sejmu, podczas którego odbędzie się jego pierwsze czytanie. Natomiast z informacji, które Biuro Legislacyjne posiada, ustawa o usługach zaufania będzie przyjmowana po 8 września 2016 r., w związku z czym naszym zdaniem nie powinniśmy w tej chwili dostosowywać terminologii w naszym projekcie ustawy, tak naprawdę do projektu ustawy co do kształtu którego nie jesteśmy pewni i czy terminologia odnośnie do podpisu elektronicznego tam zawarta będzie taka jak w tej chwili proponowana w naszym projekcie. Dlatego też proponowalibyśmy w tym zakre-

sie wrócić do tego rozwiązania, które było w art. 95y w ustawie – Prawo o notariacie. Brzmienie tego drugiego zdania byłoby następujące: Notariusz opatruje wpis bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. My jesteśmy oczywiście w kontakcie z kolegami z Biura Legislacyjnego, którzy będą pracowali nad ustawą o usługach zaufania i zgłosiliśmy im ten problem, żeby w momencie kiedy przejdą do procedowania, co będzie miało miejsce prawdopodobnie na pierwszym bądź drugim posiedzeniu wrześniowym, podnieśli te kwestie podczas prac Komisji i wtedy ewentualnie dostosowali tę terminologię już do procedowanej ustawy o usługach zaufania. My natomiast w tej chwili tego czynić nie powinniśmy.

Analogiczna uwaga dotyczy zdania drugiego w art. 95i §1 w art. 3 pkt 1 lit. c). Zdanie drugie ma w druku następujące brzmienie: „Dane weryfikowane za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego zapewniają notariuszowi oraz prezesowi sądu lub osobie przez niego wyznaczonej dostęp do Rejestru Spadkowego". Tutaj też z uzasadnienia wynika, iż ta terminologia jest ujednolicona czy dostosowana do projektu ustawy o usługach zaufania. Z uwagi na fakt, że ta ustawa nie weszła jeszcze w życie i będzie procedowana po wakacjach, proponowalibyśmy, żeby jednak nie dostosowywać tej terminologii również w tym przepisie. Brzmienie tego zdania drugiego byłoby następujące: Podpis elektroniczny weryfikowany za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu zapewnia notariuszowi oraz prezesowi sądu lub osobie przez niego wyznaczonej dostęp do Rejestru Spadkowego.

Te uwagi wymagałyby przejęcia przez któregoś z państwa posłów. Bardzo też prosilibyśmy Ministerstwo Sprawiedliwości o stanowisko. Poprawki te polegałyby na powrocie do tego, co jest w tej chwili i w tym zakresie te przepisy nie zmieniałyby się. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Było pytanie do ministerstwa.

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Panie przewodniczący, podzielamy zdanie legislatorów. Jedynie chciałem się usprawiedliwić, że ustawa powinna już w tym czasie funkcjonować i w związku z tym wkradł się ten błąd.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem. Poprawki natury legislacyjnej przejmuję i poddaję pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki legislacyjnej, zaproponowanej przez Biuro Legislacyjne? (22) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? (0) Nikt się nie zgłasza. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Panie mecenasie, poprawka dotycząca zastąpienia rozdziału działem wymaga głosowania czy nie?

Legislator Łukasz Nykiel:

Oczywiście, że nie. To nawet nie chodzi o zastąpienie, tylko dodanie przed wyrazami „w rozdziale" wyrazy: w dziale II, żeby było wiadomo, że chodzi o dział II.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem. Przystępujemy do głosowania nad całością art. 2 wraz z przyjętą… Proszę bardzo, Krajowa Rada Notarialna. Pani prezes, proszę bardzo.

Wiceprezes KRN Elżbieta Rączkowska-Martyn:

Ja tutaj mam prośbę o uwzględnienie poprawki i oczywiście jest to poprawka, która również musiałaby być przejęta przez kogoś z państwa posłów. Propozycja Krajowej Rady Notarialnej dotyczy art. 95f. W pkt 2 tego artykułu mamy zmianę dotyczącą tylko §2, natomiast tak jak powiedzieliśmy na wstępie, Rejestr Spadkowy ma być rejestrem pełnym, do którego będą dokonywane wpisy zarówno dokumentów notarialnych, jak i dokumentów sądowych. W związku z tym według nas wszystkie dane powinny być w takim samym zakresie wprowadzane do Rejestru Spadkowego. Propozycja Krajowej Rady Notarialnej jest taka, żeby art. 95f §3 otrzymał brzmienie: do Rejestru Spadko-

wego podaje się imię i nazwisko spadkodawcy, imiona jego rodziców, datę i miejsce jego urodzenia oraz…

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Panie przewodniczący, przepraszam. Przepraszam, że przerwę pani prezes, ale poprawka, którą pani zgłasza, jest do art. 3.

Wiceprezes KRN Elżbieta Rączkowska-Martyn:

Nie, panie ministrze. To jest też konsekwencja zmiany art. 2. W art. 3 też będziemy musieli dostosować te zapisy do pełnego rejestru, ale bez tej zmiany tamta zmiana też nie będzie miała pełnego charakteru. Chodzi o to, że zarówno na gruncie przepisów prawa polskiego, jak i europejskiego, dane identyfikujące spadkodawcę powinny być takie same. Z danych zebranych przez Krajową Radę Notarialną te podstawowe dane to są: imię i nazwisko spadkodawcy, data i miejsce jego urodzenia oraz data zgonu. PESEL jest tak naprawdę naszą krajową regulacją, która oczywiście wynika z przepisów. Prośba jest tylko taka, żeby uwzględnić tożsamość danych identyfikujących spadkodawcę i stąd jest propozycja, żeby wprowadzić dodatkową zmianę art. 95f §1pkt 3. Ja przekazałam tę propozycję i to jest jedna poprawka w pkt 2 art. 2.

Jeszcze pozostaje nam kwestia zmiany §2, który miałby otrzymać następujące brzmienie: przepisy art. 95 i 94 nie stosuje się. W opinii Krajowej Rady Notarialnej przesłanej do ministerstwa i w uchwale Rady z 25 kwietnia 2016 r. proponujemy jednak, żeby to odesłanie było do art. 93 i 94 §2, a nie do §1. Od 2015 r. akt poświadczenia dziedziczenia jest quasi- orzeczeniem, które notariusz musi wydać, nawet jeśli uczestników postępowania spadkowego nie ma już przy sporządzeniu tego dokumentu. Przy sporządzeniu protokołu dziedziczenia wszyscy uczestnicy czynności notarialnej powinni być obecni, natomiast gdyby uczestnicy postępowania po sporządzeniu protokołu dziedziczenia, gdzie notariusz ustala wszystkie czynności mające znaczenie dla aktu poświadczenia dziedziczenia, nie byli dalszymi uczestnikami, notariusz musi wydać akt poświadczenia dziedziczenia. Dlatego kwestia odesłania do §1art. 94 nie ma znaczenia. Notariusz nie musi tego aktu odczytywać uczestnikom postępowania ani stwierdzać, że ten dokument jest im znany i takie były też opinie kierowane do Ministerstwa Sprawiedliwości. Poprzednio nieuporządkowanie tej zmiany wywołało poważną dyskusję w środowisku notarialnym i oczywiście wśród naukowców, w zakresie tego, że ta zmiana powinna być jednak w ten sposób uporządkowana. Bardzo proszę więc o ewentualne przejęcie tej poprawki.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko rządu w tej materii?

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

W przypadku pierwszej propozycji jest zgoda, a w przypadku drugiej propozycji nie wyrażamy zgody. Prosiłbym pana przewodniczącego o udzielenie głosu panu dyrektorowi Ryngowi.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego w MS Andrzej Ryng:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Odnośnie do drugiej poprawki to rzeczywiście taka propozycja była zgłaszana w toku konsultacji społecznych, w których brała udział Krajowa Rada Notarialna. My tej sugestii nie uwzględniliśmy z tego powodu, że to odesłanie również do całego art. 94 jest odesłaniem o stosowaniu odpowiednim, a zatem z odpowiednimi modyfikacjami uwzględniającymi całokształt regulacji. Zupełne pominiecie §1 oznaczałoby, że notariusz, który sporządza akt poświadczenia dziedziczenia, nie odczytuje w ogóle tego aktu poświadczenia dziedziczenia osobom biorącym udział w akcie. Sąd oczywiście wydając na przykład postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, odczytuje swoje orzeczenie i każde orzeczenie jest odczytane, jeżeli ktokolwiek się stawi. W związku z tym stosowanie odpowiednie w tym przypadku oznacza, że jeżeli są uczestnicy czynności, to notariusz powinien odczytać ten akt poświadczenia

dziedziczenia, a jeżeli nie będzie nikogo, to oczywiście go nie odczyta, bo odpowiednio stosowany w tej sytuacji przepis będzie oznaczał, że nie ma potrzeby odczytywania go. Natomiast oczywiście wątpliwości budziła wstępna część tego artykułu, gdzie jest mowa o tym, że akt notarialny przed podpisaniem powinien być odczytany. Oczywiście z innych przepisów wynika wprost, że obecnie po ostatnich zmianach uczestnicy czynności nie podpisują się pod aktem poświadczenia dziedziczenia i znowu w tym momencie wejdzie zastosowanie słowa „odpowiednio". Skoro z innych przepisów wynika, że nie podpisują, to już z tego wstępnego zdania art. 94 §1 nie można wyciągać wniosku, że strony czynności jednak ten akt podpisują. Dlatego więc, żeby było jasne, że notariusz ma obowiązek ten akt odczytać i wytłumaczyć, jesteśmy zdania, że powinno pozostać odesłanie do całego stosowanego odpowiednio art. 94. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Ponieważ uwagi są rzeczywiście tego rodzaju, że wymagają pewnego przemyślenia, refleksji i zastanowienia się, dlatego moja propozycja jest taka, żeby po dogłębnym przemyśleniu tego rodzaju poprawki zostały zgłoszone podczas drugiego czytania. Myślę, że to będzie najrozsądniejsze. Proszę bardzo, pan poseł Robert Kropiwnicki.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Panie przewodniczący, ale jeżeli jest zgoda co do części propozycji zgłoszonej przez panią prezes, to może powinniśmy przyjąć tę część, a z tą drugą częścią rzeczywiście poczekać. Rozumiem, że kontrowersja dotyczy tego czy notariusz powinien odczytywać poświadczenie, czy nie? Tak? Czy pani prezes mogłaby się do tego ustosunkować i wyjaśnić nam to jeszcze?

Wiceprezes KRN Elżbieta Rączkowska-Martyn:

Może to nie jest kwestia tego, czy powinien, czy nie, tylko chodzi o to, że od 17 sierpnia 2015 r. wydanie aktu poświadczenia dziedziczenia przez notariusza po przeprowadzeniu całej procedury spadkowej jest jego obowiązkiem. Niezależnie od tego czy uczestnicy postępowania będą obecni jeszcze na tym etapie w kancelarii, czy też tę kancelarię opuszczą. Notariusz musi wydać akt poświadczenia dziedziczenia i zarejestrować go obecnie w Rejestrze Aktów Poświadczenia Dziedziczenia, a od 8 września w Rejestrze Spadkowym. Stąd ta kilkumiesięczna dyskusja sprowadzała się do tego jak interpretować i jak stosować przepis art. 94 i czy powinno być to całkowite odesłanie, czy jednak nie powinno być pozostawione odesłanie tylko do §2. Oczywiście istotniejszą dla nas kwestią jest w tym momencie pełny rejestr i pełne dane w rejestrze, czyli ta pierwsza poprawka zgłodzona przeze mnie.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Panie przewodniczący, może w takim razie przyjmijmy tę poprawkę, bo bardzo rozsądnym wydaje się to, co mówi pani prezes. Ministerstwo nie zgłasza co do tego sprzeciwu, żeby te pełne dane były zawarte, bo przecież właśnie to jest kluczowe dla identyfikacji osoby.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Włączając się w dyskusję chcieliśmy powiedzieć, że nie widzieliśmy oczywiście tej poprawki i nie wiem, czy dobrze ją sobie zanotowaliśmy, natomiast pani prezes mówiła o tym, że proponowałaby zmianę art. 95f, prawda? Art. 95f mówi o tym, co powinien zawierać akt poświadczenia dziedziczenia, a nie to, co zawiera Rejestr Spadkowy. Tego fragmentu nie zrozumieliśmy, a nie widzimy tej poprawki. Na czym miałoby polegać to dostosowanie?

Wiceprezes KRN Elżbieta Rączkowska-Martyn:

Przepraszam, już podaję panu tę poprawkę i zaraz ją wyjaśnię. Ponieważ o tym, co będzie zawierał Rejestr Spadkowy, a więc o tych pełnych danych, mowa jest w art. 95ha, to jeżeli przyjmiemy tę poprawkę, to oczywiście jej konsekwencją będzie też zmiana art. 95ha, żeby te pełne dane w Rejestrze Spadkowym były tożsame, zarówno te wpisywane przez notariusza, jak i przez sądy wydające postanowienia w przedmiocie stwierdzenia naby-

cia praw do spadku. Przepraszam, że tę poprawkę zgłaszamy dopiero na tym etapie, ale Krajowa Rada Notarialna w zasadzie w ostatnich miesiącach przygotowuje pełny Rejestr Spadkowy i przy tych czynnościach techniczno-organizacyjnych sprawdzaliśmy, czy bez tych pełnych danych to, co będzie rejestrował sąd i to, co będzie rejestrował notariusz, nie będzie powodowało wydania dwóch takich samych orzeczeń, o takiej samej osobie, stąd potrzeba ewentualnie uporządkowania i uregulowania tego przedmiotu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Ja ponawiałbym wobec tego swój apel. Pozostawmy tę materię i niech poprawka wpłynie w trakcie drugiego czytania. Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Mamy jeszcze jedną uwagę, panie przewodniczący. W tej chwili widzimy tę poprawkę i tak na gorąco chcielibyśmy zwrócić państwa uwagę na art. 95f §1 pkt 3. Chodzi o dopisanie w treść tego przepisu daty i miejsca urodzenia oraz numeru PESEL. Jak spojrzymy na art. 95ha, to tam też jest informacja dotycząca tego, co Rejestr Spadkowy powinien zawierać i tutaj też mamy numer PESEL, o ile jest znany. Czy moglibyśmy usłyszeć wyjaśnienie dlaczego uchylamy czy skreślamy pkt 6 i zostawiamy w pkt 5 sformułowanie „o ile jest znany", podczas gdy akt poświadczenia zawiera trochę inne dane? Chodzi o to, że nie ma wyrazów „o ile jest znany", bo to jest legislacyjna kwestia.

Wiceprezes KRN Elżbieta Rączkowska-Martyn:

Dobrze, to wyjaśnię jeszcze historię z tamtego roku. Na etapie przygotowywania projektu tej ustawy, jak część z państwa pamięta, art. 95ha rozbity był na dwa punkty, a więc pkt 5 i 6. W pkt 5 była mowa o tych danych, które wprowadzane są przez notariusza do Rejestru Aktów Poświadczenia Dziedziczenia, bo taki obowiązywał i funkcjonował, a wymienione w nim było: imię i nazwisko spadkodawcy, imiona jego rodziców oraz numer PESEL. Tylko takie dane, jako notariusze przez te ostatnie lata funkcjonowania Rejestru Aktów Poświadczenia Dziedziczenia, wprowadzaliśmy do tego rejestru. W tamtym roku przyjęliśmy ustawę z 10 lipca 2015 r. i wtedy była mowa o tym, że ten rejestr ma być pełny oraz kompletny i że znajdowały się w nim będą również postanowienia spadkowe, a w związku z tym dodano pkt 6 wskazujący, jakie elementy będą wpisywane przez sądy, ale póki Rejestr Spadkowy nie zostanie uruchomiony, pozostawiony został pkt 5. My, proszę państwa, przecież do tej pory normalnie dokonujemy wpisów do Rejestru Aktów Poświadczenia Dziedziczenia i stąd musiały być dwa punkty funkcjonujące obok siebie niezależnie w tym przepisie. Natomiast od 8 września 2016 r. ten rejestr będzie jednym rejestrem, obejmującym wszystkie te dokumenty. Wydaje nam się więc, że te dane, które są wpisywane do rejestru, powinny być takie same i kompletne. Sam pkt 5 wystarczyłby, gdybyśmy go doprecyzowali i wskazali, jakie elementy powinny być wpisywane, a wówczas pkt 6 straciłby na swoim znaczeniu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuje bardzo. Proszę bardzo, pan poseł Janusz Sanocki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Ja mam wniosek i pytanie do pani prezes. Odnoszę wrażenie, że próbujemy zmieniać czy pisać prawo patrząc na szczegółowe kwestie, a nie patrząc na ich celowość. Na przykład kwestia numeru PESEL, czy ktoś kto nie ma nr PESEL nie ma prawa zostawić spadku? Proszę mi nie odpowiadać od razu. Chodzi o to, że ja obserwuję, że wprowadzamy do ustaw mnóstwo szczegółów, które z punktu widzenia celowości danego aktu są zupełnie zbędne. Może zacznijmy od góry, od tego co jest niezbędne i co ma się znaleźć w Rejestrze Spadkowym, a potem dopiszmy poszczególne rozwiązania.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Drodzy państwo, wracam do swojej wcześniejszej sugestii. Pozostawmy tę kwestię do drugiego czytania. Przemyślimy sprawę, którą zasugerowała nam pani prezes i wtedy rzeczywiście możliwe będzie rozważne podejście do tego tematu. Podzielam w tym zakresie wątpliwości Biura Legislacyjnego. Dajmy sobie troszeczkę czasu. Proponuję więc, żeby po tej dyskusji przyjąć art. 2 w brzmieniu zaproponowanym w druku.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem takiego brzmienia art. 2? (18) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że art. 2 został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 3. Czy są uwagi do art. 3? Bardzo proszę, pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Panie przewodniczący. Mamy kilka uwag do art. 3 i ja przedstawię je odnosząc się do kolejnych liter pkt 1, a następnie do kolejnych punktów.

W pkt 1 mamy propozycję zmiany redakcyjnej, aby pkt 4 w art. 95f w §1 brzmiał następująco: datę i miejsce zgonu albo znalezienia zwłok spadkodawcy oraz jego miejsce zwykłego pobytu w chwili śmierci. Usuwamy w ten sposób zbędne powtórzenie, a równocześnie doprecyzowujemy, że informacja o dacie i miejscu znalezienia zwłok dotyczy zwłok spadkodawcy, a nie jakichkolwiek. Jakkolwiek to dziwnie brzmi, natomiast wydaje nam się, że ten szyk jest poprawny i równocześnie nie zawiera zbędnego powtórzenia. Jeżeli państwo przyjęliby taką zmianę redakcyjną w pkt 1 w lit a), to identyczny szyk byłby zaproponowany w pkt 7 w art. 95ha, który ujęty jest w lit. b) nowelizacji, który brzmiałby następująco: Datę i miejsce zgonu albo znalezienia zwłok spadkodawcy oraz jego miejsce zwykłego pobytu w chwili śmierci. Zmiany są symetryczne i stąd propozycja takiego samego zapisu. To jest uwaga o charakterze redakcyjno-legislacyjnym.

Kolejna uwaga dotyczy połączenia pkt 3 i pkt… Tak?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ja tylko jeszcze gwoli bliższego doprecyzowania. Zmiana dotyczyłaby tylko tego, by po wyrazie „zwłok" dodać wyraz: spadkodawcy.

Legislator Magdalena Klorek:

Panie przewodniczący, czy ja mogę jeszcze raz odczytać tę propozycję, bo wtedy najłatwiej mi będzie to wytłumaczyć: Datę i miejsce zgonu albo znalezienia zwłok spadkodawcy oraz jego miejsce zwykłego pobytu w chwili śmierci.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest stanowisko rządu?

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Przychylamy się do tej zmiany, panie przewodniczący. To jest zmiana redakcyjna.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Ta kwestia wymaga przegłosowania?

Legislator Magdalena Klorek:

Nie, ona ma charakter redakcyjno-legislacyjny.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję.

Legislator Magdalena Klorek:

Kolejna propozycja, panie przewodniczący, dotyczy połączenia zmiany, która proponowana jest lit. b) i c). Są to zmiany, które dotyczą pkt 3 i 4, które powinny się znaleźć w jednej literze. W związku z tym w art. 3 nowelizacji w pkt 1 lit. b) miałaby następujące brzmienie: pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie. W proponowanym art. 95ha w pkt 3, mniej więcej w jego połowie, chcielibyśmy wyrazy „albo datę i miejsce wydania europejskiego poświadczenia spadkowego" zastąpić wyrazami: albo datę oraz miejsce wydania europejskiego poświadczenia spadkowego. Chodzi o to, żeby brzmiało to tak, jak się zaczyna pkt 3, czyli „datę oraz miejsce sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia". Jest to uwaga wyłącznie o charakterze legislacyjnym.

Mam jeszcze dwie uwagi, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, ale chciałbym…

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Przychylamy się do tej zmiany, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Kolejna propozycja to jest ta, o której już wspominaliśmy przy rozpatrywaniu art. 1, a więc konieczność doprecyzowania, że system teleinformatyczny, o którym mowa w projekcie, to nie jest sądowy system teleinformatyczny, ale system, który zostanie stworzony przez Krajową Radę Notarialną. W związku z tym, nowelizacji wymaga również art. 2 pkt 60 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r., co musi być dokonane poprzez wprowadzenie kolejnej zmiany w art. 3, która brzmiałaby następująco. „W art. 2 pkt 60 otrzymuje brzmienie: po art. 679 dodaje się art. 679^1 i art. 679^2 w brzmieniu: Art. 679^1 – Prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, prawomocne postanowienie uchylające lub zmieniające postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku sąd niezwłocznie wpisuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 95i § 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie do Rejestru Spadkowego; Art. 679^2 – Sąd niezwłocznie zawiadamia Krajową Radę Notarialną o wydaniu prawomocnego postanowienia uchylającego zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia. Do zawiadomienia dołącza się odpis postanowienia”. Art. 679^2 będzie brzmiał tak samo, jak brzmi w opublikowanej już noweli z 10 lipca 2015 r. Ta propozycja ma charakter poprawki i tak jak art. 1 powinna zostać przejęta, podpisana i przyjęta przez Komisję.

Nie wiem, czy pan przewodniczący chce w tym momencie zapytać o zdanie stronę rządową, bo jeśli tak, to ja przerwę, a później jeszcze przedstawię dwie propozycje.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak. Jakie jest stanowisko rządu w tej sprawie?

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Nie wnosimy uwag, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czyli nie macie państwo zastrzeżeń do tej propozycji, tak?

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, dziękuję. Proszę, pani poseł.

Poseł Barbara Chrobak (Kukiz15):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Ja jeszcze chciałabym odnieść się do art. 95f §1. Nie do końca zgodziłabym się z wykreśleniem wyrazów „data i miejsce zgonu” przed wyrazami „znalezienia zwłok”. Aktualne brzmienie jest takie: „datę i miejsce zgonu spadkodawcy albo znalezienia zwłok”. Czy rzeczywiście będziemy wiedzieć, że chodzi o datę i miejsce?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jak zrozumiałem, my tego nie wykreślamy.

Poseł Barbara Chrobak (Kukiz15):

Właśnie wykreślamy. Tutaj była propozycja wykreślenia.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Brzmienie ma być następujące: datę i miejsce zgonu albo znalezienia zwłok spadkodawcy, co oznacza, że należy podać datę i miejsce zgonu, a jeśli nie da się jej określić, to datę i miejsce znalezienia zwłok spadkodawcy.

Więc będzie to data i miejsce zgonu albo data i miejsce znalezienia zwłok spadkodawcy i takie dane będą się musiały znaleźć w rejestrze.

Poseł Barbara Chrobak (Kukiz15):

Proszę mi powiedzieć, jak miałby brzmieć ten nowy zapis.

Legislator Magdalena Klorek:

W art. 95f w §1 pkt 4 otrzymuje brzmienie: datę i miejsce zgonu albo znalezienia zwłok spadkodawcy oraz jego miejsce zwykłego pobytu w chwili śmierci.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Sprawa jest już teraz jasna, tak? Dziękuję bardzo za pytanie i za wyjaśnienie ze strony Biura Legislacyjnego. Proszę bardzo, pani mecenas, proszę kontynuować.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Przepraszam bardzo, ale ja mam pytanie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, pan poseł Janusz Sanocki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Jeśli się nie znajdzie zwłok spadkodawcy, bo na przykład zatonie on na Titanicu?

Legislator Magdalena Klorek:

Proszę zapytać stronę rządową o to, czy tu jest luka, czy jej nie ma. W mojej ocenie nie ma.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

To jest istotne, bo czy to nie będzie oznaczało, że spadku nie będzie można otrzymać?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Myślę, że tak nie jest, ale jeżeli przedstawiciele rządu potrafią wyjaśnić tę kwestię, to bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Proszę o chwilę, panie przewodniczący.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Sekundkę, panie przewodniczący, ale w takiej sytuacji jest prowadzone postępowanie sądowe i to sąd decyduje. Tutaj mamy sytuację tylko taką, w której jest spadkodawca i postępowanie może przeprowadzić notariusz. Myślę, że pani rejent może nam wszystkim to dokładnie wyjaśnić.

Wiceprezes KRN Elżbieta Rączkowska-Martyn:

W aktach stanu cywilnego obecnie wpisywana jest data i miejsce zgonu albo data i miejsce znalezienia zwłok. To są te dwa parametry, natomiast jeżeli oczywiście nie ma znalezionych zwłok, to sąd prowadzi postępowanie o uznanie za zmarłego i wydaje postanowienie w tym przedmiocie.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Albo stwierdzenie zgonu.

Wiceprezes KRN Elżbieta Rączkowska-Martyn:

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, pan dyrektor z Ministerstwa Sprawiedliwości.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego w MS Andrzej Ryng:

W zasadzie pani notariusz mnie wyręczyła, ale oczywiście data i miejsce znalezienia zwłok wchodzi w grę wówczas, kiedy sąd nie jest w stanie stwierdzić w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku bądź notariusz w akcie poświadczenia dziedziczenia daty i miejsca zgonu. Natomiast jeżeli zwłok nie ma, to zawsze będzie albo sądowe stwierdzenie zgonu, albo orzeczenie o uznaniu za zmarłego, z którego również będzie wynikało,

w jakiej dacie uznaje się daną osobę za zmarłą, a więc wówczas mamy tę pierwszą część alternatywy i będzie możliwość wskazania daty i miejsca zgonu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tę kwestię regulują przepisy, których my przecież nie zmieniamy, a które już funkcjonują. Proszę bardzo, pan poseł Janusz Sanocki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Ponieważ prawo powinno być spójne, to tutaj powinien być zapis o tym, że w grę wchodzi także data wydania orzeczenia sądowego o uznaniu za zmarłego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To jest…

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Ja panu koledze odpowiem. Wtedy o spadku decyduje sąd, a nie notariusz.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze, pozostawmy tę kwestię, bo wydaje się, że ona nie budzi najmniejszych wątpliwości, natomiast zainteresowani będą mogli zagłębić się w literaturze na ten temat. Proszę bardzo, pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Panie przewodniczący, tak jak powiedziałam, mamy jeszcze dwie uwagi do art. 3, natomiast prosilibyśmy o rozstrzygnięcie poprawki dotyczącej dodania kolejnej zmiany w art. 3 przed pkt 1, czyli znowelizowania art. 2 pkt 6 w ustawie z dnia 10 lipca 2015 r. To jest poprawka dotycząca systemu teleinformatycznego, którą odczytałam.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To jest to, o czym mówiliśmy, omawiając wcześniejszy przepis.

Legislator Magdalena Klorek:

Tak jest. Chodzi o konieczność nowelizowania jednocześnie art. 679^1, którego nowelizacji projekt rządowy nie przewiduje. Biorąc pod uwagę zmianę, którą wprowadziliśmy w art. 1142^7, zmiana ta jest konieczna.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest stanowisko rządu w tej materii?

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Zgadzamy się.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze.

Legislator Magdalena Klorek:

Rozumiem, że pan poseł przejmuje…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, przejmuję tę poprawkę i poddaję ją pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? (16) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Czy są jeszcze jakieś uwagi do art. 3? Proszę bardzo, pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Kolejna nasza uwaga ma charakter wątpliwości dotyczących pkt 4 w art. 3 i to jest §3 w proponowanym art. 95i. W tej chwili §3 brzmi: „Za wpisy dokonywane w Rejestrze Spadkowym notariusz oraz sąd pobierają opłatę, którą przekazują Krajowej Radzie Notarialnej". Biuro Legislacyjne ma wątpliwości co do zasady, która jest sformułowana w tym przepisie. W naszej ocenie nie ma podstaw do obciążania opłatą za wpis w rejestrze spadkowym w przypadkach, które oczywiście są dopuszczalne w świetle przyjętych przepisów i dokonywania takiego zapisu z urzędu. Wydaje nam się również, że w przypadku kiedy dojdzie do konieczności uchylenia lub

zmiany pierwotnego orzeczenia albo czynności, które były wadliwe i dochodzi do takiej zmiany z powodu błędu ludzkiego popełnionego przez sąd czy przez notariusza, niesprawiedliwym jest i w świetle tego przepisu wydaje nam się, że również nie jest zasadne obciążanie opłatą za wpis dokonany w rejestrze spadkowym wnioskodawcy czy stron takiej czynności. Natomiast ewentualne wyłączenia od obowiązku wniesienia opłaty musiałyby oczywiście przyjąć formę poprawki. My w trakcie spotkania ze stroną rządową przygotowaliśmy wersję roboczą takiej poprawki, w której skatalogowaliśmy czynności, które w naszej ocenie powinny być wolne od opłaty za wpis. Jest to sześć wyłączeń i jeżeli pan przewodniczący sobie życzy, to ja to mogę odczytać, a jeśli nie, to mamy gotową propozycję poprawki.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, pan poseł Borys Budka.

Poseł Borys Budka (PO):

Bardzo przepraszam panią mecenas. Panie przewodniczący, dziękuję. Tak jak pani poseł Pawłowicz mówiła, my o 10:30 mamy Komisję Ustawodawczą, podczas której opiniować będziemy powołanie komisji śledczej. Bardzo proszę, żeby pan przewodniczący to uwzględnił, żebyśmy nie wychodzili niegrzecznie w czasie obrad.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dobrze. Drodzy państwo, wobec tego ogłoszę przerwę. Wznowienie posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka nastąpi po zakończeniu pracy Komisji Ustawodawczej. Zostaniecie państwo powiadomieni wiadomością SMS o terminie wznowienia posiedzenia. Dziękuję bardzo, ogłaszam przerwę.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wznawiam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka po przerwie. Jeszcze raz bardzo serdecznie wszystkich państwa witam. Przypomnę, że podczas pierwszej części naszego posiedzenia, przystąpiliśmy do szczegółowego rozpoznania ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw i doszliśmy do art. 3 tejże ustawy, a w związku z tym bardzo proszę o uwagi do tego artykułu. Być może trzeba będzie przypomnieć zwięźle te uwagi, których nie zdążyliśmy rozpatrzyć i będziemy w dalszym ciągu procedować. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne. Bardzo proszę, pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Przed zarządzeniem przerwy Komisja przyjęła poprawkę dotyczącą art. 679^1, czyli dokonała zmiany w art. 2 w pkt. 60 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. Natomiast rozpoczęliśmy zgłaszanie naszych dalszych uwag do art. 3, a konkretnie była to uwaga zgłoszona do pkt 4 w art. 3, dotyczącego art. 95i. Wątpliwości, które zostały zgłoszone przez Biuro przed przerwą, dotyczyły §3, który stanowi, iż „Za wpisy dokonywane w Rejestrze Spadkowym notariusz oraz sąd pobierają opłatę, którą przekazują Krajowej Radzie Notarialnej". Wątpliwości Biura, które w naszej ocenie zdawało się podzielać też Ministerstwo Sprawiedliwości w trakcie prac roboczych, dotyczyły zasadności i słuszności obciążania strony postępowania albo strony czynności notarialnej opłatą za wpis w Rejestrze Spadkowym w każdym przypadku, ponieważ przewidziane są przepisami sytuacje, kiedy będzie dochodziło do wpisu z urzędu w przypadku postępowania wszczętego z urzędu, jak również będzie dochodziło do wpisu na skutek zmiany pierwotnie wydanego postanowienia albo dokonanej czynności notarialnej, w której popełniono błąd nie z winy strony, ale był to błąd leżący po stronie sądu czy po stronie notariusza. Taka sytuacja może być konwalidowana poprzez zmianę postanowienia czy zmianę czynności notarialnej, natomiast w każdym przypadku poprzez brzmienie §3 jakie mamy w przedłożeniu, opłatą za wpis obciążona będzie strona postępowania czy strona czynności notarialnej. Wątpliwości Biura, jak również strony rządowej, budzi to, że w każdym przypadku strona ma być obciążana opłatą za wpis. Przygotowaliśmy w trakcie spotkania roboczego poprawki do §3, które przewidują katalog sześciu wyłą-

czeń od pobierania opłaty za wpis dokonany w Rejestrze Spadkowym. Jeśli pan przewodniczący sobie życzy, to poprawka ta może zostać za chwilę odczytana. Oczywiście ma ona charakter merytoryczny, a nie legislacyjny i jeżeli miałaby zostać wprowadzona do tekstu ustawy, to wymaga przejęcia przez trzech posłów i przyjęcia przez Komisję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jakie jest stanowisko rządu w odniesieniu do tej propozycji?

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Panie przewodniczący, nie sprzeciwiamy się tej poprawce, jeżeli będzie oczywiście możliwość jej przyjęcia.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jak mam to rozumieć? Nie sprzeciwiacie się i jesteście państwo za tą poprawką?

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Tak, jesteśmy za.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

W związku z tym przejmę tę poprawkę, ale pani mecenas…

Legislator Magdalena Klorek:

Może ja odczytałabym tę poprawkę, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo.

Legislator Magdalena Klorek:

Skoro ona nie jest zgłoszona bezpośrednio przez pana przewodniczącego, to ja ją odczytam. §3 brzmiałby następująco: Za wpisy dokonywane w Rejestrze Spadkowym notariusz oraz sąd pobierają opłatę, którą przekazują Krajowej Radzie Notarialnej. Nie pobiera się opłaty za wpis: 1) postanowienia wydanego w postępowaniu wszczętym z urzędu; 2) czynności notarialnej dokonanej z urzędu; 3) postanowienia o sprostowaniu; 4) sprostowania czynności notarialnej; 5) postanowienia o zmianie lub uchyleniu postanowienia wydanego na skutek zażalenia oraz postanowienia wydanego po ponownym rozpoznaniu sprawy; 6) postanowienia o zmianie lub uchyleniu czynności notarialnej wydanego na skutek zażalenia oraz czynności notarialnej dokonanej na skutek zażalenia.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Serdecznie dziękuję. Rzeczywiście poprawka ta jest dość obszerna. Myślę, że trzeba będzie się nad nią jeszcze zastanowić, rozważyć i być może złożymy ją w trakcie drugiego czytania.

Czy są dalsze uwagi? Proszę bardzo.

Legislator Magdalena Klorek:

Będzie jeszcze tylko jedna uwaga dotycząca §5 z mojej strony, panie przewodniczący, natomiast kolega będzie sygnalizował jeszcze jedną potrzebę zmiany w art. 3. Propozycja dotyczy §5 w zmianie pierwszej, czyli §5 w art. 95i. Zmiana ta w naszej ocenie na charakter doprecyzowujący, natomiast też wymagałaby przejęcia przez grupę trzech posłów. Propozycja jest następująca. Zdanie pierwsze brzmiałoby tak jak w przedłożeniu, natomiast zdanie drugie zaczynałoby się od wyrazów: Do pisma wraz z którym nie wniesiono opłaty, stosuje się odpowiednio przepis art. 130 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego i dalej metryka. Zdanie trzecie brzmiałoby: Do opłaty stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, metryka tej ustawy, dotyczące wydatków, z wyłączeniem art. 83 tej ustawy. Ta dystynkcja, która wprowadzona jest w przedstawionej przeze mnie przed chwilą poprawce, wynika z tego, że inne rygory będą stosowane do pisma procesowego wszczynającego postępowanie, do którego ma mieć zastosowanie odpowiednio art. 130, a inne do opłaty, która z pismem nie jest związana i jest opłatą za dokonanie czynności, przekazywaną Krajowej Radzie Notarialnej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko ministerstwa do tej poprawki? Rozumiem, że na wypadek przejęcia tej poprawki, musiałoby przejąć ją trzech posłów, prawda?

Legislator Magdalena Klorek:

Tak, panie przewodniczący. To jest projekt wykonujący prawo Unii Europejskiej i potrzebne są trzy podpisy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego w MS Andrzej Ryng:

Panie przewodniczący, ja chciałem tylko wyjaśnić, że w odróżnieniu od poprzedniej poprawki, jest to rzeczywiście poprawka o charakterze redakcyjnym. Obecnie w zdaniu drugim jest mowa o tym, że do opłaty stosuje się przepisy art. 130, a główny sens tej poprawki jest taki, że nie do opłaty stosuje się art. 130, tylko do pisma wraz z którym nie wniesiono opłaty. Rzeczywiście jest to błędna redakcja, a propozycja Biura Legislacyjnego poprawia ten przepis tak, jak powinien on brzmieć. Tu w istocie nie ma zmiany merytorycznej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To jest poprawka legislacyjna, tak?

Legislator Magdalena Klorek:

Panie przewodniczący, jeśli nie ma sprzeciwu do tego, że jest to kwestia redakcyjno-legislacyjna, to rzeczywiście możemy za taką ją uznać. Jeżeli nie będzie sprzeciwu, to wprowadzimy ją w takim brzmieniu do tekstu ustawy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Sprzeciwu nie słyszę, a w związku z tym bardzo proszę Biuro Legislacyjne o wprowadzenie tej zmiany. Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Są jeszcze dwie ostatnie kwestie do art. 3, panie przewodniczący, gdyż, jak rozumiem, omawiamy art. 3 w całości i stąd jak gdyby nasze uwagi są poszatkowane, a jest ich kilka. Pierwsza kwestia to propozycja ze strony Biura Legislacyjnego, którą uzgadnialiśmy w trybie roboczym z Ministerstwem Sprawiedliwości, natomiast oczywiście nie jesteśmy pewni, czy w tej chwili będziemy mogli to przyjąć, czy dopiero w drugim czytaniu. Chodzi o naprawienie pewnego błędu legislacyjnego, który powstał przy procedowaniu ustawy z 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny, Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Tam w art. 2, który dotyczył zmian w k.p.c., uchyliliśmy art. 797^1, przenosząc treść tego artykułu do art. 801^2. Problem polega na tym, że w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji, która również była nowelizowana ustawą z 10 lipca, jest odesłanie na art. 797^1 Kodeksu postępowania cywilnego i oczywiście od dnia 8 września w związku z uchyleniem art. 797^1 to odesłanie jest nieprawidłowe i powinno być na art. 801^2. Tutaj proponowalibyśmy uzupełnić nowelizację w okresie *vacatio legis*, która jest nowelizowana w art. 3 o nowy punkt na roboczo oznaczony jako 1a, polegający na dodaniu w art. 8 po pkt 4 pkt 4a i tutaj następowałaby nowelizacja ustawy czy art. 53a ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Treść jest taka jak w ustawie obowiązującej z tą różnicą, że odesłanie jest nie na 797^1 Kodeksu postępowania cywilnego, tylko na 801^2. Wydaje się, że jest to poprawka o charakterze legislacyjnym, będąca korektą pewnego błędu i usterki, która powstała w poprzedniej kadencji przy uchwalaniu dużej nowelizacji k.p.c., ale w związku z tym, że jednak zmieniamy odesłanie, to wymagałoby to przejęcia przez państwa posłów. W tej kwestii również prosilibyśmy o stanowisko ministerstwa, czy tę poprawkę będziemy zgłaszali na tym etapie, czy ewentualnie w drugim czytaniu.

Druga kwestia dotyczy ustalenia podczas spotkania roboczego, ażeby art. 3, czyli nowelizację w okresie *vacatio legis* uzupełnić o pkt 3 i wprowadzić zmianę polegająca na zmianie przepisu o wejściu w życie art. 23, który polegałby na dodaniu w art. 23 ustawy z 10 lipca pkt 1a, który brzmiałby: art. 2 pkt 49 lit. b, pkt 50, 51 i 102 oraz art.

8 pkt 5 w zakresie pkt 21, które wchodzą w życie z dniem 1 marca 2017 r. Chodzi o to, ażeby część przepisów, które miały nominalnie wejść w życie 8 września, weszły w życie jednak 1 marca 2017 r. W tej kwestii również prosilibyśmy ministerstwo o ewentualne głębsze uzasadnienie tej zmiany. Z naszej strony byłyby to wszystkie uwagi do art. 3 ustawy nowelizującej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o stanowisko Ministra Sprawiedliwości, a w szczególności czy jeżeli mielibyśmy wnosić te poprawki, to czy powinniśmy je wnieść teraz, czy ewentualnie w trakcie drugiego czytania.

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

To zależy od pana przewodniczącego, bo jak rozumiem, poprawka pierwsza ma charakter legislacyjny.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, ona sprowadza się do zmiany odesłania, natomiast z uwagi na fakt, że jednak w tej chwili w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji jest odesłanie na art. 797^1, zmiana tego odesłania na prawidłowe odesłanie do art. 801^2, nie jest jednak zmianą czysto legislacyjną, ponieważ powoduje zmianę artykułu, na który jest odesłanie.

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Panie przewodniczący, merytorycznie się oczywiście z tym zgadzamy. Natomiast jest to już…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Myślę, że w związku z tym, że poprawka ta wymaga zgody trzech posłów, to przygotujemy ją do drugiego czytania.

Czy są dalsze uwagi do art. 3?

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

W przypadku poprawki intertemporalnej, w której chodzi o przesunięcie wejścia w życie niektórych przepisów do 1 marca 2017 r., to my ją całkowicie popieramy i zgadzam się z tym, o czym mówił przedstawiciel Biura Legislacyjnego, a zwłaszcza jeśli chodzi o postępowanie elektroniczne i postępowanie upominawcze. Dziś jest problem żeby rzeczywiście od strony teleinformatycznej dostosować te przepisy, a właściwie system do przepisów i może być z tym problem, jeżeli chodzi o datę 8 września 2015 r. Nie chodzi tylko o postępowanie upominawcze i kwestie przepisów dotyczących wniosku powoda o umorzenie tego elektronicznego postępowania upominawczego, ale także kwestię zmiany terminu wejścia w życie przepisów dotyczących licytacji elektronicznej. Uzyskaliśmy informację z Krajowej Rady Komorniczej, że ten system nie zostanie zbudowany do 8 września 2016 r. i zasadnym jest wobec tego, żeby przesunąć wejście w życie części z tych przepisów o sześć miesięcy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy to wszystkie uwagi dotyczące art. 3? Proszę bardzo, pani prezes Krajowej Rady Notarialnej.

Wiceprezes KRN Elżbieta Rączkowska-Martyn:

Wracam jeszcze do tej uwagi, która przed przerwą zgłaszana była *en bloc,* ale teraz odniosę się do art. 3. Propozycja Krajowej Rady Notarialnej polega na zmianie art. 95h pkt 5 i 6. Pkt 5 otrzymałby następujące brzmienie: w Rejestrze Spadkowym podaje się imię i nazwisko spadkodawcy, imiona jego rodziców, datę i miejsce jego urodzenia oraz numer PESEL, chyba że nie jest znany lub spadkodawca go nie posiadał. Jeżeli państwo przyjmiecie tę poprawkę, to pkt 6 należałoby wtedy skreślić. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze inne uwagi do art. 3? Nie słyszę uwag. Drodzy państwo, padło wiele sugestii w celu poprawy art. 3. Generalnie rzecz biorąc art. 3 jako taki nie jest kwestionowany, natomiast możliwość wprowadzenia poprawek na tym etapie jest o tyle skomplikowana, że wymaga zgody co najmniej trzech posłów. Myślę, że przygotujemy się do tego i tego rodzaju działania rozważymy podczas drugiego czytania. Chciałbym natomiast zaproponować państwu przyjęcie art. 3 w takiej wersji, jaka została zaproponowana, z możliwością wprowadzenia poprawek podczas drugiego czytania na forum plenarnym.

Kto z państwa jest za przyjęciem art. 3 w wersji zaproponowanej w druku? (12) Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że art. 3 został przyjęty jednomyślnie.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 4. Czy są uwagi do art. 4? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 4 został przyjęty przez Komisję.

Przechodzimy do art. 5. Czy są uwagi do art. 5? Czy ktoś zgłasza uwagi do art. 5? Nikt uwag nie zgłasza. W związku z tym stwierdzam, że art. 5 został przyjęty przez Komisję w wersji zaproponowanej w druku.

Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem całości proponowanej ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem ustawy wraz z przyjętymi poprawkami? (12) Dziękuję. Kto jest przeciw? (0) Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że projekt ustawy został przyjęty jednomyślnie.

Przystępujemy do wyznaczenia posła sprawozdawcy Komisji. Proponuję pana posła Milewskiego. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu... Czy pan poseł się zgadza?

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Zgadza się. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja zaakceptowała kandydaturę pana posła Milewskiego. Sprzeciwu nie słyszę, a zatem stwierdzam, że Komisja powierzyła obowiązki sprawozdawcy panu posłowi Milewskiemu.

Na tym wyczerpaliśmy porządek posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Zamykam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Przypominam, że o godzinie 15:00 rozpoczynamy kolejne posiedzenie Komisji poświęcone rozpatrzeniu informacji z działalności Sądu Najwyższego za 2015 r., a o godzinie 16:30 będzie kolejne posiedzenie, którego przedmiotem będzie zaopiniowanie kandydata na stanowisko prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. Dziękuję wszystkim państwu za udział w dzisiejszym posiedzeniu Komisji.